JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

"Nedovedu ani věřit, že by pan starosta smýšlel takto o umění — —" namítal Karolinský.

"Cože? Umění! Pěkné umění! — Umění je v kostele pána boha zpěvem a hudbou chválit, umění je obraz nebo sochu na oltář udělat — a všecko ostatní umění netoji dohromady za šňupec tabáku. Kdybych nebyl hlava města a chtěl býti nezdvořilým, tak bych vám to řekl."

"Ale račte dovolit, pane staroste, dramatické umění má přece nesmírný význam pro naše národní znovuzrození! Vy, jako přední representant zdejší intelligence — — —"

Více pan purkmistr Jarolímek neslyšel, neboť několik těch cizích slov, k nimž patřilo i naše "národní znovuzrození", počalo mu hučet v uších. Porozuměl z toho všeho jen tolik, že tomu nerozumí, a poněvadž přece nemohl hlavu města před cizincem zahanbit, hleděl zakončit hovor co nejrychleji.

"No, už jsem řekl, co si o tom myslím," kynul rukou, jakoby už návštěvníka propouštěl. "Zakázat to nemohu, tak si s pánem bohem hrajte! Ale to vám povídám, nic proti světské a duchovní vrchnosti, žádné pohoršení a nemravnosti — —"

"Můžeme se nadíti, že naše první představení ráčíte poctíti svou převzácnou přítomností," deklamoval herec, nedávaje se odstrašiti nevrlostí osvícené hlavy města, "pak jsme jisti, že dobudeme si trvalé vášnostiny přízně."

"No jo, to by ještě scházelo! Já a takové hlouposti! Nepřijde-li od hejtmanství nařízení, abych jako zemepanský komisař," a při těch slovech se purkmistr hrději vypjal.

"Prosím, prosím, vašnosti! Budeme se velice těšiti na tak vzácnou návštěvu. A kdyby snad pan starosta ráčil lístek pro milostivou paní a dětičky —"

"Člověče, kam jste dal oči? Já a dětičky! Což nevidíte — — A má žena, ta ubohá, kdyby na živu byla — —"

"Oh, oh — račte prominouti," se zoufalou tváří volal Svatoslav. "Rašte prominouti, že jse mse dotekl tak bolestné rány. Ale čas, čas hojí — —"

"Ba, hojí, hojí, ale nezahojí," řekl starosta poněkud vlídněji, dojat vzpomínkou na svou ženu a patrnou zoufalostí mladého muže. "A co tedy stojí pilěta?"

Ruka mladého umělce s neobyčejnou rychlostí hnula se pod pláštěm, vylovila někde v kapse svazeček lístků a již se v nich probíraly obě ruce před očima nevrlé hlavy města.

"Prosím, prosím! Vyhražené sedadlo pro vzácné honorace — po třech šestáčkách, prosím —"

"Tři šestáky! To jsou peníze! No, nevím — nevím, jak se vám to zde bude scházet. Víte co, dejte sem tři. Pro syna, pro nevěstu a pro mne, ačkoliv já jako úřad bych — —"

Svatoslav Karolínský uznal za vhodné této poslední narážky si nepovšimnouti a s neobyčejnou horlivostí vybíral ze svazečku lístků tři nejméně pošpiněné a umaštěné. Starosta vylovil z kapsy u vesty papírovou zlatku, rozložil ji na stole a uhladil se zbožnou úctou, podíval se na ni zamilovaně ještě jednou a pak prudkým posunkem ruky odstrčil ji k umělci, jenž se jí zmocnil rychleji, než kočka myši.

Maje kořist již v ruce, poroučel se pak herec co nejčerstvěji, jakoby se bál, že si to pan parkmistr přece ještě rozmyslí.

"No, však jsem si to myslil," bručel Jarolímek, když se umělec ztratil. "Ani na zlatku mi nedolá. Tihle komedianti!" — —

Maje zlatku z kapse, Karolinský brzy se potěšil nad nevlídným přijetím a špatným míněním, jež hlava města projevila o významu dramatického umění. Však neby-lo poprvé, co bylo mu slyšeti podobné náhledy, s nimiž setkával se častěji, než se špetkou porozumění. Ostatně byl Karolinský, jako skoro všichni umělci, veli-ký optimista a při tom trochu po-rievivé. Zlatka na počínek a při-tom ještě od takového zavilého nepřítele Musy Thalie byla mu předzvěstí, že Letňany budou tím, čemu se říká "dobrá štace".

Bylo toho však také třeba, neboť mladý umělec byl si až příliš dobře a beze všeho počítání obsahu svých kapes vědom, že celý nynější jeho majetek obnáší právě zlatku a že nepochybně on sám je nyní právě o zlatku bohatší než pokladna společnosti, kterou o den později ze sousedního města spolu s ostatním inventářem a herci měl za ním přivézti ředitel.

Pan Svatoslav byl tedy, sotva že několik kroků ušel, zase ve své růžové náladě, do níž ho po ránu vpravily buclaté tvářičky Anduly u bílého lva a drškova polévka.

Pozdravuje graciésně na všecky strany náměstí, kde jen koho viděl státi, začež dostávalo se mu po většině zdrželivého, ba i chladného poděkování, odhopkoval lehkým krokem zase do svého hotelu. —

Uplynula sotva čtvrthodinka a páni sousedé, již se byli posud nerozešli, viděli opět mladého muže s obrovským širákem a vlasy a la Apollo či Absolon, vyjíti z hostince. Svitek papíru, na nějž známý, měl pod paží. Za ním klusal jeden z příslušníků letňanské omladiny, na rychlo engažovaný za slib, že bude smět zadarmo do divadla, a nesl v ruce hrníček a štětku. Zaměřili k nejbližšímu rohu a tam započal Svatoslav Karolínský druhou část svého uměleckého poslání, totiž počal lepiti plakát na panenské nároží domu, jež posud nikdy nebylo poskvrněno papírem pomazaným tiskařskou černí. —

O půl hodiny později, když umělec, vylepiv všech pět plakátů na náměstí a ve dvou ulicích města, hotov byl se svým úkolem, nastal v Letňanech hotový poplach.

Sousedé z náměstí byli již vybouřeni z obvyklého klidu zastavením pošty před "bílým lvem" a nebylo tedy třeba je teprve upozorňovat, že se něco obzvláštního děje, ale v postranních dvou uličkách šlo to jako po troubách. Děti vyjevené vrážely do světnic a oznamovály, že tam a tam na rohu nalepeny jsou nějaké "cedule", zjev to v Letňanech opravdu z míry vzácný, poněvadž kromě jedné nebo dvou studentských merend do roka jakživo se zde nic s nároží neoznamovalo. Což divu, že kdekterý soused popadl čepici nebo co právě měl po ruce a šel se podívat, co se vlastně děje.

Když starosta města Jarolímek, odbyv si svou ranní úřední hodinu, vyšel z radnice, byl nemálo překvapen čilým životem, jaký na náměstí panoval. Obyčejně nebývalo zde v tuto hodinu nikoho, kromě několika nejstarších a nejváženějších občanů a členů zastupitelstva, k nimž se pan purkmistr skoro vždy připojil. S dýmkami v ústech, s rukama za zády skříženýma vychodili tu ctihodní otcové města po hořejším konci náměstí den co den své dvě nebo tři hodiny, v přátelském pohovoru. Mluvívalo se o včerejším i dnešním počasí, odhadovalo se, jak bude zítra a jak dlouho asi to tak vydrží. Rokovalo se o tom, co kde chystalo se k obědu, při čemž ovšem porovnání cen dnešních s oněmi, jež bývaly "za krále Holce" zavdávalo časem podnět k hlubokým národohospodářským úvahám a zejména k nářku, že již staré, zlaté časy minuly. Někdy, ale to ovšem jen zřídka kdy, stalo se něco, co trochu více rozčeřilo tichou hladinu letňanského života: stala se nějaká nepatrná krádež — na velkého nic nemohli se v tak malém hnízdě zmoci, — nebo přivedli nějakého příslušníka nebo příslušnici "špem" — nejčastěji z Vídně — domů na obec. Tu pak bylo zase vždy hojně látky k uvažování o nynější mravní zkaženosti, o bídě mezi lidem a k jiným sociologickým úvahám, při nichž ovšem zase starým zlatým časům nejlépe se dařilo.

Nářků a žalob bývalo tu vždycky dost a dost, ale při tom všem se dobrým lidičkám dařilo dobře, o čemž nejlépe svědčily jejich kulaté tváře, zářící spokojeností a duševním klidem, s nemalou kulatá bříška, svědčící, že ani po sourti onoho pověstného krále Holce se všechen blahobyt z jeho kdysi království nevystěhoval.

Purkmistr Jarolímek, jenž jindy vyšed z radnice, zaměřil rovnou k "hořennímu konci" náměstí, aby tu v hovoru se sousedy náležitě uplatnil své mínění o všem, co se stalo i mohlo státi, dnes spatřiv ve skupinách i několik "menších lidí," a mezi nimi i nespokojence, ševce Kubíka, zatočil se k dolejšímu konci, kde v rohovém domě proti radnici byl kupecký závod jeho syna, Blažeje Jarolímka mladšího.

"Jakže se jmenoval ten tatrman?" bručel si starosta, znepokojen jaksi příchodem divadelníků, aniž by si byl vědom proč. — Dostalť sice od Svatoslava Karolínského také jeden program, ale odstrčil ho nepovšimnutý stranou, aby své důstojnosti před hercem nezadal, a pak již pro mnohá "úřední řízení" na věc nevzpomněl.

Stanul tedy před nárožím, na němž byl nalepen jeden plakát a tu četl: "Chvalné po celé vlasti známá společnost divadelního ředitele Věnceslava Jarmolínského — —" Dále pan purkmistr již čísti nemohl, neboť písmeny počaly mu před očima poskakovati a hlava se zatočila jako v závrati.

Vztrhl se a nad obyčej prudce zaměřil k synovu krámu. Skoro bez dechu vrazil dovnitř a neodpověděv ani na pozdrav, usedl si na nejbližším pytli.

Blažej Jarolímek mladší se skoro až ulekl otcova příchodu. Starý pán přicházel sem denně na sklínku hořké, jež jeho žaludku dělala náramně dobře, — jak purkmistr říkával — ale dostavoval se vždy později, když si byl odbyl ranní promenádu po náměstí a vstupoval do krámu vždy s vážností, jež příslušela jeho stáří i hodnosti.

"Pro pána krále," vítal Jarolímek syn Jarolímka otce. "Pan purkmistr dnes nějak rozhorlen! Toť jste měl, tatínku, jistě nějakou nepříjemnost v úřadě". A již hral s police velkou láhev s otcovou oblíbenou hořkou.

"A ba, v úřadě! — Viděl jsi ty blázny na rohu?"

"Ah, tak, divadlo? Nu, to vás, tatínku, nemusí rozčilovat. To je teď v modě. To nese s sebou vlastenectví. A musíme tam také, toť víte, jde tu o čest města, aby se neřeklo!"

"Už jsem vám koupil lístky," bručel starý. "Ale slyš, Blažeji, mně se tak nějak zdá, že jde více o naši čest, než o čest města."

"Nu, když jsme oba v radě, je čest města také trochu naší etí. Totě tak," řekl klidně kupec, stavě před otce kalíšek hořké.

"Ale čest rodiny, dobrá pověst našeho jména," vyrazil ze sebe starý. "Což jsi neviděl tu ceduli tamhle na rohu? Nečetl jsi tam to neblahé jméno?"

"Ah, kdež pak já mám času na podobné věci! Od rána se dvéře v krámě netrhnou. Nu, co pak tedy je?"

"Co je! To je, že náš Václav sem přijde —"

"Kdo že?" vzkřikl kupec a zbledniv, pohlížel na otce vyvalenýma očima.

"Náš Václav! — Tam to stojí," řekl stařec, ukazuje rukou na náměstí. "Divadelní společnost Věnceslava Jarmolínského — —"

"Ale to přece není Václav Jarolímek" z hluboka si oddechl kupec. "Vy jste, vy jste, tatínku! Pomalu byste člověka vyděsil."

"Říkej si, co chceš; já mám tušení, že ten Věnceslav je náš Václav, a to víš, že mé tušení mne málokdy zklame."

"On — on!" řekl Blažej s tvrdým výrazem pohrdání. "Chtěl bych krk vsadit, že už dávno nepoznán někde za plotem umřel."

"O vlastním bratru a o mém synu neměl bys přece takhle tvrdě mluvit," mírně vyčítavě řekl otec.

"Nemám bratra, tak jako vy nemáte jiného syna kromě mně," chladně odvětil kupec. "Což jste se ho neodřekli? A nezasloužil toho plnou měrou za ten zármutek a hanbu co nám způsobil? Nevyděděl jste ho?"

"Odřekl, vyděděl," opakoval starý pro sebe. "Ale to bylo tehdy, před lety! A můj testament, pokud jsem živ, možno vždycky ještě přepsati."

Syn zahryzl se do rtů. — "Dej pánbůh, abyste ho ještě hodně často mohl přepisovati, ale myslím, že ani vám ani mně toho nebude dopřáno," řekl kupec s dosti těžkým sebezapřením zbožně a posunul kupeckou čepičku do týla.

"A což kdyby Bůh přece dal, abych na stará kolena mohl zase říci, že mám syny dva?" ptal se starý Jarolímek, upíraje oči pátravě na syna.

Kupci bylo až nevolno pod tím pohledem a musil zatnouti pěstě, aby ho klidně snesl. Zamrkal prudce dvakrát, třikrát, a pak hluboce vzdychnuv nábožně odpověděl: "Přál bych vám to od srdce, tatínku, ale je to marná naděje. K čemu by si dával jiné jméno? A pak — vždyť to snad ani není nikomu dovoleno, leda spisovatelům?"

"A což je-li on hercem i spisovatelem? Však víš, že k takovým pošetilostem vždycky míval více chuti, než k něčemu rozumnému. A Věnceslav? Nepamatuješ, co bývalo křiku, když se počal stydět za počestné jméno svého patrona a překřtil se z Václava na Věnceslava? A Jarmolínský? Kdo to jakživ slyšel, aby se kdo jmenoval Jarmolínský? Takové jméno!"

Syn Blažej byl přece jen trochu znepokojen otcovým tvrzením.— "Pravda, je to dost podivné. Ale co by tu hledal? Bezmála dvacet let nedal o sobě ani slyšeti a teď že by tak najednou — — Eh, hlouposti! — A kdyby snad přece přišel — —"

Odmlčel se a zahleděl se teď on bodavě do tváří otcových, jakoby mu z hloubi duše chtěl vyčísti, co zamýšlí.

"Kdyby přišel jako kajícný syn — nu, však znáš ten příběh z bible?"

"Pěkný to kajícný syn, který přichází svému otci a bratru dělat ostudu. Potřebuje nám sem lézt?" horlil kupec, zapomínaje docela na svou přetvářku. "Sem, kde je naše jméno ctěno a váženo? On, takový světoběžník, takový — eh!"

Otec Jarolímek, pohlížeje na syna jaksi vyčítavě, smutně a vážně potřásl hlavou.

Pokračování.

— **Podporujte naše české obchodníky, kteří v listě tomto ohlašují.** tf

Trpící muži a ženy!

Wheelerovo rostlinné thé učiní krev čistou a zdravou a jest

rozhodným lékem

proti zácpě, kyselosti v žaludku, žloutence, nezáživnosti, jaterním chorobám, bolestem v zádech, nechuti k jídlu, revmatismu, neuralgii, dně, pakostnici, dně v kyčlích, nervosnosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žloutenici, uhrům, vyrážce, svědivosti kůže, vodnatelnosti, srdečním nemocem, vředům, nežitům, tasemnici, starým bolákům a **všem chorobám krve a ledvin.** Máme též zaručené léčení pro **KATAR** a pro různé ženské nemoce. Popište s důvěrou svou nemoc a obdržíte

KRABIČKU ZDARMA NA POŽÁDÁNÍ! PIŠTE JEŠTĚ DNES!

Pošleme Vám obratem pošty lék na zkoušku na týden a knížečky nemocech. **Neposílejte peněz!** Zkouška Vás přesvědčí. Adressa:

THEOPHOLINE REMEDY CO., South Bend, Ind.

Marie Votýpka, ředitelka českého oddělení.

NOVÍ JEDNTELÉ, KTEŘÍ VÁM S RŮZNÝM LÉKEM POSLOUŽÍ:

Pan Václav Soukup, Dorannce, Kans., Route 1.
Pan J. F. Mizera, Ely, Minn.
Pan J. F. Dudek, Brainard, Neb., R 2.
Pan Karel Vaněura, Tate, Neb.
Pan Jos. Novotný, Dwight, Nebr.
Pan Jos. Kastl, Weston, Nebr.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrabitelé nejlepší pšeničné a pravé žitné mouky, jakož i české krupičky.

Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze.

Zda-liž jedenkráte zkusíte mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pečivo bude se na vás jen smát.

Též máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-12

ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

JULIUS TREITSCHKE,

velko-i maloobchod víny a kořalkami,

v čísle 420-422 So. 13. St., Omaha, Neb.

Jest jedním z nejstarších obchodníků lihovinami v Nebrasce. — Na skladě má velké zásoby zboží vesměs zaručeného, pouze té nejlepší jakosti. Ceny jsou zvláště nízké.

Znamenité kořalky od $2.00 do $8.00 gallon.
Výtečná vína od 60c do $2.50 gallon.

Jest jednatelem pro Steinhaege importovanou JALOVCOVOU a Fred Mueller "High Life" Milwaucké pivo. — Objednávky z venkova vyřizují se rychle a správně. Pište anglicky nebo česky. 9-6m

Zavítáte-li do Omahy, zastavte se na jednu u starého známého

Jozky Marušáka, roh 14. a William ul.

Znamenité Krugovo pivo vždy na čepu. Výtečné lihoviny a doutníky ty nejlepší stále na skladě. otf

Rodiny, mající Severovy léky po ruce, cítí se bezpečnými.

KAŠEL

tvrdošíjný — ať náhlý nebo počasný — ať vyvolaný nastuzením nebo provázející katar průdušek — ať u dítek nebo dospělých — zastaví

Severův Balsám pro plíce.

Uvolní výměšky, odstraní překrvení plic, učiní dýchání lehkým a způsobí, že kašel, ať suchý, křečovitý, dušný, neb zajíkavý záhy ustane.

Na prodej v lékárnách. Cena 25 a 50 centů.

"Jsem tomu povděčen, že jest na světě tak znamenitý lék jako jest Severův Balsám pro plíce," píše p. Ondřej Lipanec, Salem, O.

"Zkusiv jej, shledal jsem, že účinkuje výborně."

Při kupování léků přesvědčte se, aby jméno "SEVERA" bylo na obalu. Nepřijímejte nápodobenin.

Nečistá krev

ohlašuje se různými nemocemi, zvláště s jara, poněvadž v soustavě nahromadily se přes zimu různé škodliviny.

Severův Krvočistitel

napraví nehlavnou krev, dodá jí přirozené síly a svěžesti. Léčí sekity, vředy, boláky, rány, kýly, vyrážky a různé nemoce, zaviněné zkaženou krví. Cena $1.00

Pozorovali jste,

že síly vaše pokles, zažívadla nehaly, potrava vám nejde k duhu? Jest to výstražné znamení, že pravidelnost jest porušena, že potřebujete

Severův Životní balsám.

Vyniká nad jiné prostředky co všeobecná sjívka a jest doporučen proti všeobecné nehalosti, chudokrevnosti, zácpě, tlučnosti, ztrátě žaludku, nezáživnosti a jiným nemocem. Cena 75 cts.

LÉKAŘSKÁ PORADA ZDARMA.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA